

BAKURUBASANNI
(12 songs)

Mali kono = Dorome 300

Afiriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

Kibaru

Zanwiye kalo san 1996

Kunnafonisèben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 24nan boko 288nan A songo : dorome : 75

SAN KURA, KALO KURA, KIBARU KURA

Bamananw ko ji be don ko la doonin-doojin. Kibaruko damine ni sisani cènin y'a san 24 ye. San 24 te tile 24 ye, wa kalo 24 fana te.

Katasan 1972 la, kan a bila san 1996 la, yelema caman kera Mali, Afiriki ani dinc kono, politikikow, sorokow, sekow niankowanifé caman werew stratige la.

O walew nefoli la, Kibaru kera aw taamalogon n'aw baroke pogon ye gelebaw kan, ani jribaw jukoro. Deltaa walima dofarankan ka diten bee ye. O koso, kabini tumajan, Kibaru ne mogow tun y'a naniya ka do fara Kiburu cene n'a kono kw kan. Nka, a ko tun ma se ka sabati ka sababu ke waati n'a cogoya ye.

Bi Ala ni Kibaru kahubagaw n'a lafasabagaw sababu, Mali kono an a kakan, do farala Kibaru new kan, k'olu ke 12 ye, ka laban k'a dilan Kiburi la. Nin baaraw kera walasa kunnafoni caman ani bataki caman ka se ka bo Kibaru kono kalo o kalo ani ka Kibaru seben cene k'a kalanni ke daamu ye a kalanbagaw bolo.

Nka, an be don min na i ko bi, dinc kono, ten bee n'a musakaw be pogon na, sanko zurnali dilannu n'a kubriko.

O kama, dorome duuru farala Kibaru songo kar, k'animore kelen ke d. 15 ye, k'a bakuruba songo ke d. 300 ye Mali kono, d. 600 Afiriki kono, ani dorome 1000 farajela. Baara dabora sadé ! A beti koi ni mogoy i datamugujalan na, o b'a sor a niginjibida. Anw k'oni y'an datamugujalan na k'an jigida aw kan. An sigien be n'a ye k'an jigi te waaro, ka d'a kan Kibaruko ye danbeko ye, Kibaru ko ye yereko ye. Bee ki jija kalimula. Ala ka san kura ke here san ye, ka hakili numandi maliden bee ma. Badama Dukure

Peresidan Alifa ka san kura kumaw

Jinan san kura kumaw senfe, peresidan Alifa Konaré da sera lekoliko, körönfekelé banniko ani desantalarizasonko ma. Minyelskolikoye peresidan k'a wajibiyalen don jamana kan taamasen kura ka ta, walasa lekoli be se ka ke sababu ye k'an ka hadamadenya n'an ka laadalakow ni sekow ni döñkow sabati kosebe.

N'o kera, maliden minnu be kalan o lekoli la, olu b'u yere don ka laban ka dije taabolo kuraw faamu.

Körönfekelé banniko siratige la, peresidan Alifa y'a jira, ko walasa lafiya ni ben be se

ka sabati körönfela la, a ka kan bee lajelen k'i janto mogow la, minnu seginna ka na, kele bannen ko. Malidenw bee ye kelen ye, wa bee ka kanka kan kelen fo körönfela kōnew la.

O temennen kofé, peresidan k'an be don min na i kobi, jamana si te se ka to i kelen na, k'i yere bo nogo la, ka d'a kan kono jelen de be bii fo.

O siratige la, Alifa y'a jira ko desantaralizason be ke sababu ye ka Mali ni jamana dow kala nogon na, ka sariyaw ni foroba baaraw sabati.

Peresidan Konaré y'a jira a ka kuma kono, ko Mali ye togo min sorodine seleke naani na kosa in na, o sababu bora goferenaman ka sorow kerenerenni cogonuman ni fasodenw ka muju n'u ka sabali la.

O koso, peresidan k'a b'a jini bee fe, hali bi do ka fara muju ni sabali kan, ka d'a kan togo sorolen in bëna ke sababu ye kajamana sorow jidikat'a fe, ka malidenw lafiya sini.

A ka kuma laban na, peresidan Alifa Umaru Konaré ko fanga, hali fitinin, mana ke mogo o mogo bolo, i k'a bila i hakili la, k'i be Ala an'i mogo nogon ka bila la.

Badama Dukure

KIBARU KONO

«ORTM» KA SAN 1996 SOROKOW
DANTIGERA ne 2

SARIYA: BAARA BEE TE KE KUNFE ne 8

«FENU» kuntigi ka taama Mali kono ne 2

KENEYA : KURUSAKURUSA FURA ne 10

Balodeseko kurbenni geleya be Afiriki kan ne 5

Weya, ntolatan nankamaden ne 12

Burudamekels banni be ka sabati

Yetenan Koloneli Sajo Gasama ka fola, ale ye larame nemogoba doye, ko walasa u ka se ka don faso ka laramela, «MFUA» ni «gandakoyi» keleden 2.755 y'u ka maramafenw di u kamaliyօrow la, Lere, Buremu, Menaka, ani Kidali kan kerenkerennenn kono.

fokaben min kera san 1994, goferenaman ni kelejekuluw ce, o ye yamaruya di ko keleden koro 1.600 ka kamali nogon kan, kanw kono, k'uka maramafenwbee lajelen minn'u la.

Mahamadu Jaguraga y'a jira ko ni do yelenna hake folen kan, olu ka kojew be nənabə keleden koro ka baarakow nənaboli senfe. Mahamadu Jaguraga ka baarada nəsinnen don kərənfela kojew nənaboli ma.

A wajibiyalen be fana keleden koro be ka na u yere ma kanw kono, ka laban k'a jira k'u be se maramafenw baarakcogo la; walasa a ka se ka don k'u ye keleden koro lakikaw ye.

«FENU» kuntigi ka taama Mali kono

Dine jamanaw yiriwali jekulu min be wele ko «PNUD» o bolofara min nəsinnen be sərədakow ma, n'o ye «FENU» ye, o kuntigiba nana Mali kono, k'a ta san 1996 zanwiyekalo tile 6 la k'a bila a tile 12 la.

A təgo ye Puli GOROSEN. A wolojamana ye Danemariki ye. Nin y'a siye fələ ye a ka na Afiriki tilebinyanfan kono kabini a sigira «FENU» kun na san 1995 fewureyekalo la.

Mali ni «FENU» bolo be nogon bolo

kabini san 1975. Osiratige la, baara minnu kera Mali kono «FENU» fe, kələnsenko ni sənəforokəneko la, olu kasabi bənnə sefawari miliyari 23 de ma. O temənnen kə, porozə minnu be senna jiko siratige la duguw kono, o ye porozə 21 ye. Olu la, sənəforokəne taari 700 labenna Tumutu, ka taari 822 laben Gawo. «FENU» ka dəmə sera Mali ma baloko, baganko, kunnafoniko ani taamasirako la.

Walekura minnu jutigera malosənəko la, olu bəna ke SENO kono, Məti mara la ani Gawo ni Tumutu. Walekura minnu jutigera duguw ladilanniko la, olu bəna ke Kucala ani Menaka.

Nin yiriwali baara kologirin minnu be senna an ka jamana dugu caman kono, olu bəe be «FENU» kuntigiba nakun bo Mali kono.

O temənnen kə, bəe lajelen dalen b'a la, k'a ka nintama ma labən gansan. Ni do ma fara yorolabentaw kan, dəbəe fara nafolo kan. A kera cogo o cogo, nin nogon dije mogoba te wuligansan ka taa faantan jamana si kono n'a y'a sərə baara kelenw ma k'a sago ye.

Ala k'an kisi nkurunin ma

Nkurunin ye fən nənamanin ye, min buruju be sərə babolo fe. A be mögo kin. Kasaara caman b'a nofe, ka d'a kan, n'a y'i kin, a be se ka mara bila mögo la; a be bugun da ne fana kan joona.

Ninan, san 1995 samiyə in na, nkurunincayara Banankənəkəsəbə, k'a sababu ke ba fila kelen be ka Banan dugu lamini.

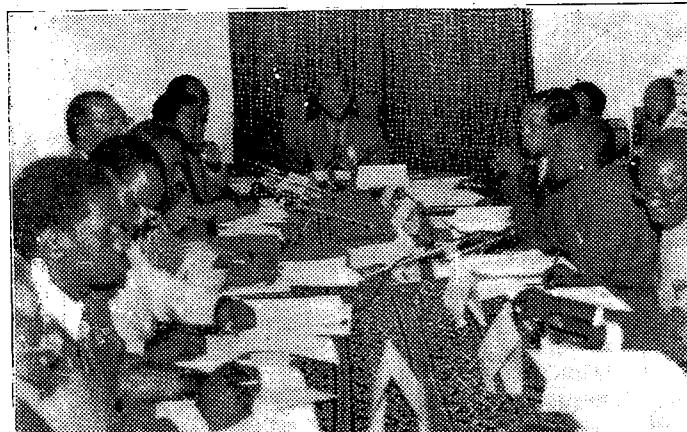
K'a damine Buguni ka t'a bila Joyila, k'a damine Buguni ka t'a bila Fana mara la, ciyakəda min nəsinnen don nkurunin fagali ma, n'o ye <<Onko>> ye», a forə k'o ka «kontara» banna. A ma temənen san kelen kan, a kera i n'a fo nkurunin funfunnen don anw kan. Ola, nb'a nini jamana nemogow fe u ka nəjini a la joona; n'o te, n'a tora tan, an be san 5 sərə tuma o tuma, badaladugu mögəw bəe bəna ke nəkotow ye.

Ala k'an tanga nkurunin mantɔɔrə ma. O temənennen kə, nb'a wələdənniya k'a fə ko n ye təgo kura singa ka da Saliya la:

Təgo kura bəna don an ka je la, Merijela yan; o la, a be fo n ma ko Saliya Kumare Saleke.

Saliya Kumare Saleke
Merijela-Dogo arəndisiman
Buguni Kafö.

«ORTM» KA SAN 1996 SƏRƏKOW DANTIGERA

Bakari Koniba Tarawele bolo.

A jirala lajə in senfe ko «ORTM» ka san 1994 nafolo sərotawtunkakan ka bən sefawari miliyon 560 ma ; ko san 1996 sərəw ka kan ka bən miliyari 1 ani miliyon 660 ma.

O wari la, goferenaman

«ORTM» y'a ka san o san laadala tonsigi sabanan ke alamisadon, zanwiyekalo tile 18, san 1996, kunnafonikow minisiriso ka nogonyesoba kono.

Baaraw nemogoya tun be minisiri

ka bolomafara be bən miliyari 1 ani miliyon 100 ma.

San 1995 musakaw n'a sərəw jateminen kə, a dənna ko wari desətə bənnə sefawari 587 754 741 ma.

Ka bɔ Ganbi

A jirala ko Ganbi faamaw bɛ k'ū cɛsiri sisān yerefarkolojɛ kɛlɛli la, k'a sababu kɛ farikolojelanw ka kasaaraw ye.

O siratigɛ la, faamaw ye sariya sigi, ko muso o muso, ikɛra forobabaara la o, i ma kɛ baara la o, n'i minera yerefarkolobɔɔsi la, i bɛ jangi ni dɔrɔmɛ baa biduuru (50.000) sarali ye.

O temennen kofe, ni jagokela min minera farikolojelanw donni na jamana kɔnɔ, walima ni dɔgɔtɔrɔ min minera farikolojelanw sɛbenni na mogɔwyɛ, sariya b'o tigi wajibiyɛ ka miliyon kelen sara, n'o bɛ bɛn ganbi wari dalasi 20.000 ma.

Okutɔburukalo temennen in na, san 1995, Ganbi peresidan, kapitèn James tun y'a fo, a ka san bɛe-san bɛe foli senfɛ ka jɛsinqamanadenw ma, ko Ganbi forobabaarakelaw bɛe ka segin u cogokɔrɔla, in'a foudara cogo min na, Ala fe.

Kalo min dar'o kan, n'o ye nowanburukalo ye, Ganbi kɛnɛyakow minisiri, Madamu Kunba Marena genna ka b'a jɔyɔrɔ la, k'a sababu kɛ farikolojɛko ye, ka d'a kan a wale tun ka d'ale yɛre ye. Kabin'o kera, forobabaarakela caman tun ye wale in dabila. San kosa ninnu na, yerefarkolojɛ ye sanga sɔrɔ kosebe farafin jamana npogotigw bolo; u bɛ wale in kɛ walasa k'u yɛre kodiya cew ye.

Jamana caman ye wale in kɛle ka dɛsɛ, i n'a fo Senegali, ka da farikolojelanw masibaw kan.

Sɔnnifara feereta

Endiyenke do, Shiridadi Shilali, y'a nini k'a sɔnnifaraw feere ka d'a kan u tijɛ a ma.

Nɔriwɛzi jamana ka Afiriki dɛmənafoloko

Nɔriwɛzi ye faraje jamana ye, Afiriki jamanaw yiriwali jɔrɛ bɛ min na kosebe. O kɔson a jamana ye dɛmənafoloko sefawari miliyari 5 lase Afiriki jamanaw ma. Dolariwari jate la, a wari bɛ bɛn miliyari 10 hake de ma. A wari dira dijɛ jamanaw yiriwali jekulu de ma n'o ye «PNUD» ye, walasa o k'a tila Afiriki jamanaw ni nɔgɔn ce. Mɔgɔ minnu y'u bolonow bila a dɛmənafoloko dilisɛben na Bamako, Mali kɔnɔ, o kera Nɔriwɛzi lasigiden ye min bɛ «ONU» la New Yorki anidjɛ jamanaw yiriwali jekulu «PNUD» kɔnjenabola min sigilen bɛ Mali la.

A jirala ko nafoloko dikun ye Afiriki jamanaw ninnu dɛmɛni de ye ka faantanya kɛlɛ. A kɔlosira ko ni faantanya ma ban jamanaw o jamana kɔnɔ, o tɛ bɔ nɔgɔ la. O temennen kɔ, demokarasiko tɛ basigi o jamana masina kɔnɔ.

bɛ k'a bali ka sunɔgo.

A jirala ko kabini san 1952, n'o san 44 ye jinan ye, kamalen in t'a sɔnnifararaw tige. U janya sera fo metɛre kelen ani santimetɛre 30 ma.

Ameriken do ye sɔnnifara ninn se sefawari miliyɔn tilance la. Ama sɔn k'u feere. Kamalen in k'a bɛ dolari 200 000 nini sɔnnifaraw la, n'o bɛ bɛn sefawari miliyɔn kelen ma, k'a sababu kɛ, a yɛre ka fo la, sɔnnifara ninnu bilaliy'a degun kosebe.

A ye feere sɔrɔ k'a sɔnnifaraw meleke.

A ka donfini bɛ falen dɔgokun ni dɔgokun ;wa sɔnnifara ninnu janyali ye furu ni baarra bɛe

Donitabolifénko bë ka Afiriki sègen kojugu

Afiriki jamana caman mogo faamuyalen minnu nesinnen bë balofénw ni magonéfénw donini n'u laseli ma yorow la farafinna ani dijé kono, olu ye nogon kunben kosa in na Duwala, Kameruni jamana kono. Mogo min tun b'a kunben kene kan Mali togo la, o kera Mori Kante ye, min ye bolifénkow ciyakeda kuntigi ye. Jamana minnu ka mogow tun b'a kene kan, o kera Kameruni, Kodiwari, Burukina, Nizeri, Nizeriya, Togo, Benen ani Mali.

A kunben senfe, fen minnu bë donitakow geleya Afiriki kono, olu dantigera. O siratige la, a jirala ko fen donita fòlow ye balofénw ye, i ko sumankisew, kafe, kakawo, namasa n'a nogonnaw, ku n'a nogonnaw ani jiridenw. Fen to ye magonéfénw ye, i ko esansi, petoroli, tulu, siman, negew, toliw, sokonominenw ni baarakeminenw.

Dantigeli daminera bolifénkow la, i n'a fo donitamobiliw, sisikurunw ani jikankurunw fo ka se awiyonw ma. Olu sorocogo n'u songow geleyaliko fôra. Donitamobili songonogomannin ye sefawari 5 000 ye, ka bo dugu ni dugu la, kuma te jamana ni jamana ma. Acaman ye mobili kolonbaw de ye, minnu bë tijé sira kan tuma bë, ka sorò u falen bë doniw na. N'a y'a sorobalofénb'odoniwla, ikojiridenw olu bë bë toli. O da man di mobilitigw la, kuma te jagokelaw ma.

O bë ke nafolo tijé sababu döye. A bë ke sababuye ka balofénw songow geleya usanbagaw bolo. Ni bolifénw tasara geleýara, fenw songow bë geleýa. Ni bolifénw mesenna sirakan, fenw bë tunun suguw kono fo mogow b'u sigi k'u makono. Nin bë ye

baasikow ye, minnu turu dara bolifentigw kun.

Dantigeli dasera bolifentigw matuma minna, olu haminankow, jorenankow n'u kunkow bës nesora. O b'i n'a fo esansi songo yeleniko, mobiliw minenw sorobaliya n'olu fana geleyalí anitakisiw minnu bë sara fangasoye, ni dö bë fara olu kan san o san.

Da sera sirabaw tijéni kojugu ma, min te to to mobili kura la, kuma te mobili koro ma. Da te maga mobili kurasanko la cogo si, bawo mobili kura wari te mobilitigi kelen si bolo. O temennen kô, sègen minnu bë da mobilitigw kan, dugu ni dugu ani jamana ni jamana wariboko siratige la, olu nesora. Wari suguya bës bë miné mobilitigw la siraw kan. Mobili wari bë miné ; doni min b'a kono, o wari bë miné ; a bolibaga wari bë miné.

Osiratige la, ni mobili sera yoroo yoroo, polisiw bë wari miné, zandaramuw b'a miné, duwaniyw b'a miné. O waribabanbali bë baara negebo mobilitigw la. N'a m'a negebo minnu na, olu bë dö fara doni tasara kan. Ni dö farala doni tasara kan, donitigi fana bë dö fara balofénw wali magonéfénw bës songow kan. Ob'olu fenw geleya mogow bolo.

O de koso, tuma bës, bolifentigw, jagokelaw ani sannikelaw bës bë kasi la yoroo bës la, jamana bës kono. N'a ma fo ko mobili dö binna, k'a konofo bës tijé ; a bë fo ko sisikurun, jikankurun wali pankurun dö binna o cogo la.

Olu bës ye kow ye, minnu bë sègen bonya don o don, ka t'a fe. Tuma bës, kasaara döbë ke sababu ye, yoroo döbë la Afiriki kono, ka fen döbë soroli geleya mogow bolo. A ka jugu cikeduguw mogow de ma, ka temen dugubaw mogow kan. O misali ye dogojemobiliko ye. Ni dogojemobil

binna wali n'a ma don dugu kono a tuma la, o bë dugumogow kono fili cogo bës la, sanko minnu bë bo dugu ni dugu ka na dogojemobilii kunben. Olu bë tohami ni jore la fo Ala mana fen min ke. A döw la, olu caman bololankolon bë segin u ka duguw la. O ye taanikasegin kelen ye gansan, an'a moné, a dusukasi n'a sègen. Nin bës bë bolifénko sabatiliko jira, dugumisenw, dugubaw ani jamanaw bës kono. Nin bës de koso, fenw songow bë geleya yoroo döw la, ka temen yoroo döw kan.

Walasa nogoya ka don bolifénkow la Afiriki jamanaw bës kono, mogo faamuyalen ninnu ye feere döw dajira fangasow, mobilitigw ani jagokelaw la. O feere döye jekuluw sigili ye jamanaw kono ani jamanaw ni nogon ce, walasa k'a baaraw ke jekabaara ye. O bë sèbenkow ni takisikow ani duwanikow dakeye cogoya la, min bë dansigi yurugukow ni surafenkow la. A döye donitamobiliw taasiraw dantigeli n'u labenni an'u lakanali ye. Adöye bolifentigw farali ye nogon kan, k'u ka sèbenkow n'u ka takisikow nogoya u bolo. Misaliko siratige la, mogo faamuyalen ninnuy'a jira koni walew dakejera, jamanaw bë se k'u ka sorofénw lase nogon ma, wali ka je k'u labo, k'a t'u feere dijé yoroo tow la. O b'i n'a fo Togo ani Nizeriya ka je ka jegeko ke nogonfe. Mali ni Nizeri ani Burukina ka je baganko ni sogoko la. Kodiwari ni Kameruni ani Benen ka je jiridenko ni nakofenko la.

Olu ka jate n'u ka faamuyali la, ni jamanaw fangasow ye natabaya dabila, ka je, ka bët walew kan, hali ni sègen ma ban, a barika bë dögoya kojugu.

(SYFIA - Kameruni)

Balodeseko kunbeni gelyea bë Afiriki kan

San 1995 Nowanburukalo damine la, dijé cikékow nininikélaw ye nögón kunben Faransi dugu dɔ la, min tögóye Puwatiye. Kunben intun labennna Faransi nininijekulu min fén'oye "CIRAD" ye, ocsirilen bë balofénw soro li de la ka hadamadenw labodugukolo kan. O b'i n'a fo soro w ka mögów labo yoró bee la, jamana bëe kono fo k'a to to.

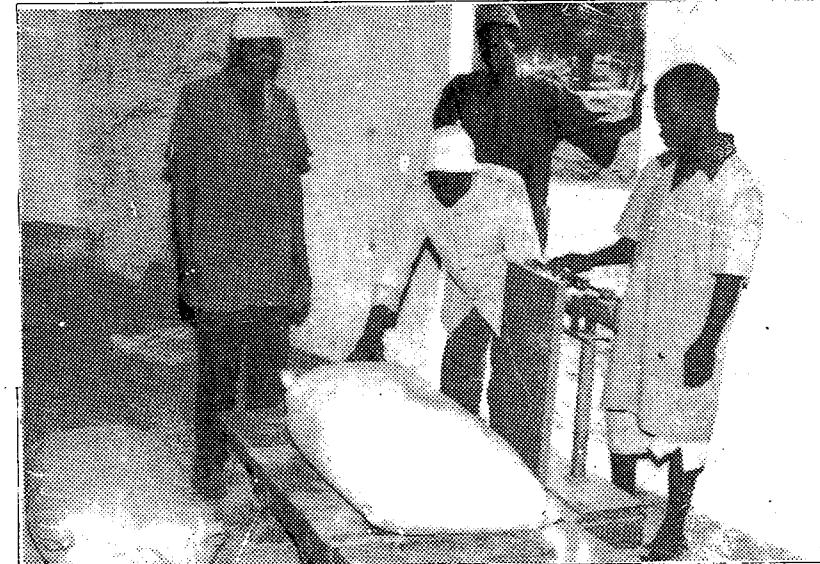
A kéra hakilijagabo kunben de ye, ka balofénko sinjésigi jate miné k'o da hadamadenw buguncogo kan. Olu ka fo la, ni mögów cayara yoró o yoró ka temen balofén soro taw kan, kongo be basigi o yoró la. Kongobaato dun te se ka baara ke.

Ni baara dun ma bë balofénw te soro, kuma te yiriwaliko ma. A jirala ko fo ka se san 2020 ma, mög miliyon 90 debefara dijékonómogów kan. A sabatira ko Afiriki be dijé yoró tow bee ne o döfarankan na. A fo ra ko san 2020 na, Afiriki konómogów hake be bë mög miliyon 500 la, ka se mög miliyari kelen ani miliyon këmë fila (1.200) ma. Hadamaden dësebaato minnu be dijé kono sisan, n'olu t'u dahirimé soro, olu ye mög miliyon 800 ye.

O mögów fanba be Afiriki de kono. Denmisén minnu balocogo man ni, olu hake be bë miliyon 15 la san 1995 na, ka se miliyon 50 ma san 2020 na. Nin bee b'a jira ko Afiriki konómogów te se k'u yere balo ni yelema ma don cikécogo körw la. O misali ye balodese ye Afiriki kono fo ka se balo toni miliyon 214

ma.

Afiriki jamanacikélaw bë bolo min kan sisan, cogo si t'a kelen si bolo ka soro fo ka balodese kunben. Ni soro dun ma bë bancogo si te kongo ni faantanya la. Obéna ni Afiriki cikélaw demeni de ye, k'u ka baara nögoya u bolo. O te nögoya fén damadaw k'o, i ko sene dugukolo, sumansiko, minenko, furakéliko, nafoloko ani

sannifeereko.

A nininikela ninnu y'a jira ko ni Afiriki jamanaw fangalamogów m'u koflé cikélaw la, k'olu niyoro sigi, k'u lamé, k'u sagow k'u ye cogo bee la, k'uka jamanaw te bokongoni faatanya la cogo si la. A k'eró cogo de la Ameriki, Eropu ani Azi. Olu ma bë nögola u ka cikélaw k'o. N'a ma ke ten Afiriki kono, kongo ka mögafagataw be caya don-o don ka t'a fe.

Ni cikélaw joyoro n'u nafa ma dòn, n'u kéra bolokémogów ye, soro te ke cogosila. Bololankolontesoro ke yoró si dijé kono.

A nininikélaw ma dan cikélaw

niyoro sigiliko n'u sagokéliko dörön ma.

O yoró fo ra k'o gelyea kosebe walasa soro ka ke, ka laboli ke yoró bee la. Nka u y'a jira k'olu nininikela yere man kan tugun k'u ka nininibaaraw ke u kelen na.

O siratige la, u y'a kanu ko Afiriki nininikélaw bee ni cikélaw ka baara ke nögónfe. Cikélaw be fén dò dòn, nininikélaw t'o dòn. Olu fana be fén dòw dòn, cikélaw t'o dòn. U ka jate la,

nininikélaw ni cikélaw ka kan ka nögón dafa, k'u bolo di nögón ma, kaje ka nèsoro cikéko w yiriwali la. O b'i n'a fo sigiyorow lakanaliko, senefordokénew

la nagaliko, sumansiw latomoliko, furakéliko, warikow nénabocogow juruta siratige la ani wale weré minnu be ciké nögoya, k'a sankorota bee ka nafa koson.

Mogo minnutun b'a kunben kéné kan, olu y'a jira ko Afiriki konómogów be ka bugun ni barika ye cogo min na, ni cikélaw ma sëbedemé, balofénko be jaasi, jamana be nagasi, jamanadenw be sëgen. O kama, u ko boda si te Afiriki jamanaw la ni ciké sankorotali te, i k'a kéra yoró tow la dijé kono cogo min na. Kuma gansan te ciké sankorota cogo si la.

SYFIA - Faransi

Kibaru Kanubagaw kuma yoro

«KIBARU» y'a kanubaga do bisimila

Arabadon, zanwiye kalo tile 3, san 1996, nege ne tan ni naani waati la, Kibaru nemogoyaso ye Pate jara bisimila.

Pate Jara be bo Tosonna Kolokani mara la. «Kibaru» baarakelaw ni Pate Jara barola kosebe.

Pate y'a jira ko ni liburunin do tun be se ka dilan ka jesin togodalamogow ma, sariyakow kan, k'o tun be fisaya kosebe. Ka d'a kan, Pate ka fo la, k'a ta Modibo tile la, ka n'a bila bi demokarasi tile la, sariyaw be to ka jefo arajo la; nka arajo mana kuma fo sijne kelen, o y'a bannen ye pewu. Se te arajo lamenbagaya ye ka arajo lasegin kofe, ka kuma in lamen kokura.

Pate da sera sariya suguya bee ma, k'a damine paritikow sariyaw la ka n'a bila hadamadenya yerc sariyaw la, i n'a fo furukow ni ciyentako ni dugukoloko n'u jogonnaw.

Pate Jara nana asoro Kibaru nemogoyaso ka jate sera korofo ninnu ma san kura baaraw taabolo siratige la. Kibaru nemogoyaso y'a jira Pate Jara la, k'a y'a naniya ka sariyaw jefo doonin-dooin kalo o kalo. O ia, hali ni liburu kerenkerennen ma dilan, ni mogo min be Kibaru san k'a kala, ka laban k'a mara i belo koro, san caman ninan kofe, n'i mago jora sariya taabolo min na, i b'i ka Kibaru koro ta k'o laje.

Kibaru nemogoyaso ma dan o doron ma. Sariyakow temennen kofe, ni Kibaru kalangaw b'a fe fen o fen ka bo Kibaru kono, u k'o fo, sabu n'i y'a men ko Kibaru, a kalangaw de ko don.

Osiratige la, Kibaru nemogoyaso ni Pate Jara bee hamie kelen ye, ka d'a kan, donnikelaw b'a fo, ko kuma be taa fine fe, nka sebenni be sabati ka san baa yirika caman ke. O danfara de be arajo ni Kibaru seben ce. Fo mogow k'o faamu.

Badama Dukure.

Salabaato saba ka maana

Nin kera salabaato saba ye. U bee somogow y'u gen k'u ka salaya ka bon kojugu. U yaalato nana jogon soro yoro kelen na, jiriba do koro, min togo ko : mingon.

U dalen, mingon kelen binna kelen da kono. K'a da lamaga ka mingonden nin dun, o geleyar'a ma.

Mingon kelen binna to kelenteg'e kono. K'a teg'e korota ka mingon bil'a da, k'a dun, o geleyar'o fana ma.

Mingon kelen binna sabanan konobarakan. K'a bolokorota ka mingonden ta a konobarakan, o geleyar'o fana ma.

Nin mogo saba la, jor ka salaya ka bon ni jor ta ye ?

Kaka Keta
Ka bo Sanmar

POYI - SIDA

Sida, mogo faga bana, sida
Mogo nagasi bana, sida
Bana furantan, sida
Dabalibanko, sida

Sungurunba bana, sida
Kamalenba bana,
Sida donna cogo di ?
Sida be bo cogo di ?
Sida be bo wa ?
N teri, sida te bo de !
Sida be bo cogo di ?
Yeremine, aniyeretanga, aniyereklosi.
Jantonyerela koro ko ka ni
An ka bee kanu dabila
Kobeekela ni ko te ban
An k'an wasadon mogo kelen na
N balimake, i wasadon muso kelen na
Muso bee ka kan.
N terimus, i wasadon ce kelen na
Ce bee ka kan.

Sheki Madu SO
Animateri, NTinenga
Fana mara.

Ka bo Basabugu

Ne be nin seben ci «KIBARU» ma k'anka duguka nisondiya jira koorisene kan. Anw ka mara donni koorisene la, o diyara anw ye kosebe. Anw ye taari 70 desene ninan. N'osera ka taa jeje, ona ke sababu ye ka Negala dugu bee bo hogo la bawo koorisene nafa ka bon kosebe.

Koori be sen'e Negala mara kono cogo min na, ni sannifeere kera jelenya la, anw na warisoro kosebe. Anwsenekelaw ka «biki» yedabakalade ye, obesebenni ke tile de koro kalo saba san kono. O la, an bee k'an janto sannifeereko la.

Gasitan Tarawele
Ka bo Basabugu.
Negala mara la.

Ka bo Beleko

Ne be letere ci «KIBARU» mogow ma koorko lahalaya kan. ninan samiye la, anw fe, senekela fen o fen ye koori sen'e joona, o bee lajelen ye soro ke k'a d'a kan, koorsi min b'anw bolo, o be den kosebe. N'i ye se ke anw senekelaw ye koerisi in ka kan ka san dama do ke anw bolo, an kana a falen cogo si la.

Anw senekelaw sago ye san o san do ka fara koori songo kan goferenaman fe, k'a ma soro, san o san do be fara koori noggow n'a furaw songow kan.

Ninan, geleya ye senekela dow soro koori furakeli la. Koerifura be suguya dama do bo anw fe yan. Do b'a la, o ye furaji ye, min ka farin n'a to bee ye, n'o ye "ce" ye (cyperos). N'i y'o fura ke koori la tile fe wali su fe, fura in be wuli k'i bana fo mogow b'i ta ka taa dogotoroso la, i be se ka furake fodorum 2.000, dorome 3.000 wali 5.000.

Ni koori furakeli ye furakeli were lase senekela ma, o baara ka geley kosebe k'a masoro, fura nin ka kan ka ke ni minen minnu ye, olu dafalen te senekelaw bolo. Olu te fura in kecogo fana don koori la. O de b'a to a fura be mogo caman bana.

Nka, a fura ma mogo si faga folo anw fe yan. Ala ka senekelaw bee kisi fura in tooro ma.

Bakari Danbele
Ka bo Beleko- Gegena (Joyila)

Kibaru Kanubagaw kuma yoro

SAN BEE - SAN BEE FOLI

Kibaruko kera wasako ye kibaru kanubagaw n'a lafasabagaw, n'a kalanbagaw, n'a jesenbagaw bee bolo. Ko bee k'i hami jira san kura in kono, Kibaru taabolo juman kan.

Sanni n ka don kuma foro kono, n be foli ke forotigi ye folo, n'o y'an dabaama ye, masaya were te min ka masaya kofe; laban te masa min ka masaya la. Ne be foli ni delili ke ka jesin o masa in ma. An file nin san min damine la, an b'a jini Ala fe, masibako ni balawuko, a k'an kisio ma an ka jamana kono, an'a kakan. An b'a jini jamana nemogow fe, u k'u hakili to ciklaw hakew la, ka d'a kan ciklaw segennen don.

An b'a jini Bendiya <<BNDA>> baarakelaw fe, u ka julaw bo an n'u ni nogon ce; o ka nogon ciklaw ma ni do in ye.

Kabini san 1995 konona na, a fora ko Kibaru bena ke ne 12 ye. N'o sera ka ke ninan san in kono, o be ke sababu ye ka dawulaba di Kibaru baarakelaw ma, ani minnu be batakiwci Kibaru nemogoyaso ma.

Kibaru nemogoyaso tun y'a jira fana ko Kibaru seben bena ke kulori la. Ko ja minnu b'a kono k'olu kumbaya, walasa u ka se ka faamuuya. N'olu sera ka ke nin san in kono, o be yiriwali taamasiyen jira baara la. A be ke sababu ye fana ka Kibaru kanubagaw caya.

Komi a sabatilend, kalo o kalo Kibaru seben be bo ka ci Kibaru sannaw ma, tuma dow la, anw t'a soro joona. Ni Kibaru baarakelaw be se ka baara lateliya doonin, hali ni kalo tile 20 ma soro, ni tile 25 soro, o b'a to Kibaru kanubagaw be caya, wa a feereli fana be ten.

N'i y'a soro diine kunnafoni doonin be se ka don Kibaru seben botaw kono, i n'a fo silameya n'a nogonnaw, o walew be se ka mogow bila sira kan; bawo silame o, kafiri o, bee b'a don ko saya ye wulibili ye; hali ni mogomin ma da Alako la, bee b'a don ko faamaba do be fen bee ni san ce.

Ne hakili la, Kibaru bugufiyet tun jolen be Mali yoro caman na, fo ka taa se maraw ani cikeduguwl. Nka, anbeyoromina

sisan, a so caman tunnuna. N b'a jini jamana nemogow fe ninan san in na, u ka kibaruso jojo jamana kono walasa Kibaru kanubagaw ka taamayorow be se ka surunya. A na ke sababu ye Kibaru kanubagaw be caya kosebe. O na ke sababu ye kibaru kanubagaw be se ka baara ke kosebe; o la, an fana b'a don an ye min ye.

An file san 1996 min damine la, a ka kan an ka Ala fo k'a barikada, bawo Ala y'an da ka taamasenw d'an ma, ka bolo fila d'an ma, a ma sarako fo an ve; ka ne fila d'an ma, a ma sarako fo; ka nuwo fila d'an ma, a ma sarako fo. A ye hakili fana d'an ma, an ka baara ke n'o ye, a ma sarako fo. O la, an ka kan ka barikada Ala ye. Wa juman sara ye juman ye; juguman fana sara ye juguman ye.

Ne be kibaru ni arajo baarakelaw bee fo, ani maliden bee lajelen.

Dirisa Fonba
Balikukaramogo Kula.
Joyila mara la.

Ko Monna kan min kan, jege te ka tila o kan kan

Sefa fanga dogoyali la, ne hakili la, a fora de ko, dorome kem'e o kem'e cer'e biduuru (50%) be bo wari fanga la. Nka, anw senekelaw bolo, ko monna kan min kan, jege in te ka tila o kan kan.

Bawo, anw senekelaw magonefen janbaw la, caman songo yelenna koyugu. N'i y'o fenninnu songojatemine, i b'a ye k'a fo ko

sefa fanga dogoyara fo ka se kem'e o kem'e, dorome kem'e ma, (100%). N be se ka misali di fen damadow kan: sanni sefa fanga ka dogoya, an tun be tubabunogo san dorome 1.300; nka sisan, o songo taara dorome 2.500 la.

Pomutere kesu kelen, an tun b'o san dorome 2.050; sisan o songo taara dorome 4.100 la. Senekeminew songo fana yelenna kosebe, bawo, u tun be san folo songo min na, sisan, o songo nogon were de farala o kan.

Mobil minnu b'anw ka wosonw ani tamatiw donni ka taa u feere Kati, olu pase, n'o y'utawari ye, o cayara koyugu. Bawo, folo, mobil ne kelen woson, n'o ye kilo biduuru bore biduuru falen ye woson na, o tasara tun ye dorome 1.500 ye, Diyo ani Kati ce. A bor'o la ka n'a ke dorome 1.800 ye.

San 1994 la, a kera dorome 2.300 ye. Sisan, a taara ke dorome 3.000 ye. Sisan, anw senekelaw ta kera geloya dan ye, ka d'a kan, misi, saga, ani ba, olu bee marali geloya kosebe, bawo, nsonw ta to kera boosi n na ye.

Dirisa Bakari Jara
Balikukalan Karamogo
Diyob-Buwatubugu, Kati mara la.

Ka bo Konsofon

Ne be Kibaruya kelen da «Kibaru» nemogow tulo kan. N'i ye Lamina mara boje laje, ko balikukalan te Lamina mara kono, o be mogow kamanagan.

Nin ko be se ka soro mun de fe ?
Balikukalan nemogow de no don wa, walima Lamina mara mogow de no don ? walima nafako de no don ?

Abu Konate
Konsofon Lamina arondisman.

Abu Konate ka nininkali jaabi

An be Abu Konate ladonniya ko Lamina balikukalanko be bo soro ko ani Lamina mara mogoyerew k'ecogo la.

ka d'a kan ni senefen nafama do tun be soro Lamina mara kono, walasa K'onafakowtiim koyuman, ciyakeda do tun be se ka balikukalan lase Lamina mara kono.

O temennen ko, nafako yere ka bo yen, ni Lamina mara mogow ye balikukalanko euhamiye, k'akuma lase «DNAFLA» ma, n'o ye balikukalan nemogoyasoba ye Bamako, feerew be se ka soro, ka balikukalan lase Lamina mara kono.

Seko ni dɔnko

Ne lamən ! N balimamuso

Anw baw tun mana tobili ke,
Tow tun be wusu, fo k'u ne bilen !
Naw tun be ntamantaman !
Wa u tun be mo, ka ben u duntuma
ma.
Keñew tun man ca de !
Nka u tun keréñkerénnenn don.
Bi bi in na ! kabako !
Nañew cayara ! nka naw te se ka
dun de !
Waribø be nini ka dutigw halaki.
O n'a taa o taa,
Nafeerelaw ko ; wari ka soro nejugu
neñuman.
Ganmugu ni jirimugu de be feere !
Lokoti ni jafarama !
Tigadegé ni nobu !
Jabajirannenmugu ni bujirannen !
Najinuw na na to lase.
Furudimi tun te anw ka bana ye !
Wa anw tun ma tanson sidon !
Banasidonbali cayara.
Banakuntaalasurun kera
arajolamogow dalagese ye.
Sugutaaminenko bora laadaw la !
Mananinw ye baganmara ke an bolo
kamanaganko ye !
EE ! Ne balimamuso !
I t'i ka denbaya makaran !
Hali n'i te se kolonkalan na tun !
I jija n balimamuso !
K'i ka ganjalan san,
K'i ka tiga san,
K'i ka jabajalan san !
Tamatidenkenye mun k'i la ?
E t'a dɔn k'o be se ka laja ?
N'i y'a men ko du, muso don de !
N teri, e k'i tulo kerébosigi !
N'i b'a fe ka to duman dun don min,
I be taa fo togodaw la.
I setuma ka ben neba ka to sigituma
ma.
Kana maloya de ! Bawo togodaw la
halibi to ye be se ye.
Ob'a soro na kelen in mununen don,
Tokoraji t'a la de !
Keñewbees be neñon soro daga kelen

in de kono,
A sankorotalan ye cekurulen walima
nparawamugu ye,
Ka soro ka kelenkelenin tige a ku koro.
O dun n teri i b'i tege non fo i nonkon
Lamine Sise
Balikukalan neñogow
Ofisiri la Segu

Dugawuden be segen, nka a te malo

Nin kera ce do ye, muso fila tun b'a
bolo. Muso fila ninnu na, min ka ni
minye mogosi t'o dɔn. Muso fila be
ye den kelen-kelen soro. Ce in ka
nafolo tun ka ca; sebekoro caya tun
don.

Cekoroba in nana bana kosebe, fo a
y'a ka nafolo tila denke fila ninnu ni
neñon ce. A ye misi tila k'a be
damakeje. Musokoroba den ka
nafolo cayara kosebe; musonciniñ
denke ka nafolo banna pewu, fo ka
dugu mogow kamanagan.

Ala y'a ke cekoroba keneyara. Don
do la, dugu kono, cekoroba taar'a
soro mogow be gele kan, u b'a la k'a
fo ko cekoroba denke ka nafoloko
kera kabako ye; k'a y'a ka nafolo tila
aden fila ni neñon ce, ko musokoroba
denke ka nafolo bugunna, ko
musonciniñ denke ka nafolo banna
pewu, ko wa muso fila ninnu be
denw tun ka ni fana.

Cekoroba ye kuma in lamen, nka a
ma son k'u jaabi. Cekoroba taara
dugu kono. A natɔ ko mogow ninnu
ma, ko sini sogoma, uka taa a ka so,
k'a b'u ka kuma jaabi.

Dugu jelen, mogow ninnu taara
cekoroba ka so. Cekoroba ko ni susi
be musokoroba in na, ale n'a be ye,
kuma caman t'a la. Nka ni sosi be
musonciniñ na, ale t'o soro, fo u ka
teleci folo. O de y'a to musokoroba
denke ka nafolo barikara ka temen
musonciniñ denke ka nafolo kan.

Mogow ye muso in nininka. A ko tine
don. O yɔrɔ be se la musonciniñ nana
a neñgiri a ce koro, ka yaafa jini a fe.
O kelen, cekoroba ye misi duuru (5)
bo musokoroba denke ta la, ka fara
musonciniñ denke ta kan.

O de kɔson, denkenin danbe y'a fa
ye. N ka, k'i temen i neñonnaw kan,
o y'i ba ye. Muso togoye ko : munun
ani sabali.

Sheki Madu So.
Balikukalankaramogo NTinenga
Fana mara la.

Sariya

BAARA BEE TE KE KUNFE

Baara damadow be yen,
mogo si te se k'olu ke ka soro
sariya ka yamaruya t'i bolo. O b'i
n'a fo dogotoroya, hadamadenw
ta fara baganw ta kan, ani
awokaya, ani faramansifeere n'u
neñonnaw.

Sariya b'a wajibya nin
baarakelaw bee kan, seben ka
soro u bolo min b'a jira k'u ye
baaraw kalan k'u faamu kosebe.

Otemennenko, halini baara
donniya b'l la, fo i togo ka seben
baara yamaruya seben kono. O t'a
bocye, abe se ka ke waati dola,
abe foliye k'i ka baara bila folo, k'a
sababu ke fen caman ye, i n'a fo
filw baara hukumu kono, walima
bana, sariya t'i yamaruya, i ka
baara ke o waati la ; sariya in be
se ka boli politikimogow fana kan.

A sabatilen don k'a fo ko ni
mogo o mogoye nin sariya soso, o
tigi be mangi ni kasolodon ye,
walima amandi sarali, walima k'i
ka baarakeminenw min'i la.

Sariya in taro walasa ka
hadamadenw ni baganw ni
lakana, ani ka tine liw dabila.

Misali la, n'a fara ko jolikola
gansan k'a yere ke dogotoroya ye
kaçro ñanansi seben mogow kun,
o be se ka ke sababu ye ka mogow
caman bɔne u ni na.

Zana

Anw ye balikukanan jɔyɔrɔba ye an ka dugu yiriwali siraw bɛe la, k'a sababu k'ejamana nɛmogowka hakili numan n'u ka faamuyaw ye.

Zana ye dugu ye min bɛe Falo fe; a ni Falo cɛ ye kilometere 19 ye, Bila mara la. Zana tɛ duguba ye; mɔgo k'eme saba ni biduuru (350) b'a kɔno. Balikukanan donna Zana san 1991. K'a t'o la ka n'a bila bi la mɔgo 43 sera ka kalan, ka k'ekalandenjolenw ye, minnu si b'a ta san 13 la ka t'a bila san 45 la.

O mɔgo 43 la, musow b'o la minnu si b'a ta san 15 la, ka t'a bila san 30 la. Anwy baara caman k'edugudilanni n'a yiriwali siratige la. An ye jekulu sigi sen kan kanali kama; o baaraw nafa kun bora k'a ban.

Kakalansowjo, ka jekulu sigi baganw marali kama, walasa forow bɛe se ka kana cogo min na.

Olu ka nɛmogoya bɛe Aruna Jara bolo. U y'u seko bɛe ke forow lakanali la; uka baara bɛe damine zuwenkalo tile 20 la, ka t'a bila zanwiye kalo tile fɔlo la. An ka dugutigi, n'o ye Bakari Jara ye, ale ko a tɛ se ka sigi nin baara numan in kɔrɔ cogo si la, f'a k'u walenumandɔn ni foli ye ka lase jamana nɛmogow ma.

Ala ni balikukanan sababu anw ka dugutulodayeləla. Ala ni balikukanan sababu anw ka dugu jiidira. N'ka foli b'aw ye, ani n terike Masala Madi Jara; ale bɛe «AV» la Gendo. San kura in, Ala k'a ke kayira ani lafiya san ye.

Mamadu Suleymani Jara
Balikukanan karamogɔ, Zana
Bila mara la.

Togoda musow ka kalanko

Togodala musow ka kalanyiriwabaliya bɛe sɔrɔ mun fe? A ka gelen togodala musow ka se ka kalanso matarafa tile fe, k'a sababu k'ebaa raw cayali ye. Muso bɛe se ka kalan matarafa waati min na, o ye sufela ye. O fana siratige la, cɛ caman tɛ sɔn, u musow ka taa kalanso la sufe.

Nin geleya bɛe togodala musow ka kalanko la kosebe.

Sheki Madu So
N Tinenga, Fana mara la.

Poyi :

Nansarakalan : Iakoli

Ka dijɛ bɛe kala nɔgɔn na !

Foyi m'o ke fo nansarakalan.

Walasa, ka dijɛ dɔn, nansarakalan !

Dijɛ fitineba, nansarakalan !

Mun ye banaw dɔn! Nansarakalan !

Mun ye furaw dɔn! Nansarakalan !

Minisiriya tɛ sɔrɔ fo Iakoli !

Jamana marali dɔnniyate sɔrɔ fo Iakoli !

Dijɛ sinsinbere kalan fɔlo ye Iakoli ye.

Iakoli, Ala k'i kene to an kɔrɔ !

Bakayi Jara
Kolodugukura
(Lɔnɔ)

POYI : Karamogɔ ni ce

Karamogɔ ni ce,
Karamogɔ ni ce, e kan ye jɔn ma ?
Ne kan bɛ metiriw ma.
Olu fokun ye mun ye ? ka tilen k'i sigi ten.

E t'a sidɔn, ne b'u fo, u ni foli ka kan.
Sabu, i bɛ mɔgo o mɔgo ye baara la,
olu bɛe bora metiriw bolo, hali peresidan ni faama kalannenw bɛe.
Senekelaw dun ?

Hali senekelaw, bawocikélékolidenw b'olu bila sira.

Baganmaralaw dun ?

Hali baganmaralaw, bawo misidogɔtɔrɔw b'olu bila sira. Ni mɔgo o mɔgo y'olu ka kumaw labato, o ni baganmarala tɔw tɛ ke kelen ye.

Yakuba Samaké
Tasonna, Bila mara la

Ka bɔ Namana

Nin letere bora Namana dugutigi n'a balikukanandenw de yɔrɔ k'uka dugu kunnafo ni da mɔgɔw tulo kan. O siratige la, ninan samiye cogoya nɛna Namana. K'a ta Awirilikalo la, k'a bila setanburukalo la, sanji ye nako 47 de ke. O kama senefenw bɛe nɛna kosebe.

balikukanan ma jo abada Namana kalanso kɔno. Su o su, kalandenw bɛe nɔgɔn sɔrɔ kalanso kɔno ka kalar sɛbe ke jate ni kalanje la. Sisan, kalanbaliya dibi farala ka bɔ Namana dugu kɔno. O sababu bora «porozé» «PNVA» de la. Namana ka bɛe ka foli bɛe Zumanaba Kone ani Kajatu Jariso ye, olu minnu tun ye «PNVA» ka cidenw ye Namana dugu kɔno. O mɔgɔfila ye baara minnu k'ɛ Namana, o nɛna kosebe.

Adama Jara Namana dugutigi

Ali Farika Ture ye denmisenninw ladiya

Zanwiye kalo tile 7, san 1 9 9 6 , tulok e fən caman ani lekɔliminen caman dira Lanfunke z a r i d e n

denmisenninw ma. Fendilenw kasabira ka ke miliyon 3 ye.

Mali dɔnkilidala ḡanaba Ali Farika Ture de ye minen ninnu bəe lajelen di. Ali Farika Ture ye Lanfunkeka ye. Ensipēkison nemogoba tun be kene in kan.

A jirala ko nin bəna ke sababu ye ka belebele fara Lanfunke zaridən denmisennin tataw kan, san nataw kono.

Kenyea

KURUSAKURUSA FURA

Fura teli min be nin bana in furake k'a ban pewu, o ma soro dɔgɔtɔrɔ bolo fɔlɔ, a ma soro farafinw fe. Jiri minb'a nogoya, oye Tomontigiye. Ibe tomontigi bulutige, k'a tobi, ka to ka kurusakurusato ko n'a ye. Nka, a te min, N'i y'a min, a te fən k'ilə, nka, a be kɔnɔboli. N'itugura la, ka to k'i ko n'a ye, a be kurusakurusato ḡejə tige.

N'obɔrayen, jiridobeko sunsunfin. I b'o fara bo, k'a tobi, ka to ka kurusakurusato ko n'a ye. O fana b'a ḡejə tige.

N'o bora yen, katanin fana be kurusakurusa nogoya. Ibe katanin mugu bɔ, k'o ke buteli kono, ka lenburukumunnin k'a kan, ani tigatulu, k'olu nagami ḡogon na. Kurusakurusato b'a mu a la, walima, a b'a di do ma, o tigi k'a mu a la. A b'a ḡejə tige.

KA BO NPESERIBUGU

Ne Mamadu Jara b'a fe Kibaru sebenfura ka caya kosebe, bawo, kunnafoni caman te kun nin Kibaru seben ninnu kono. Foto minnu be bo Kibaru kono, a caman ne saniyalente. A ka di ne ye fotow ka ke kolorima ye. N'b'a fe fana minisiriw ka dɔgɔkun ḡogonyew kibaruya kumbaba dɔw ka bo Kibaru kono. Ne b'a fe Kibaru nemogoyasoba ka mogɔ wuli ka taa nininkali ke minisiri la, min ka baara jesinnen be dugumakalanw yiriwali ma, ka minisiri nininka, a be ka feere minnu tige balikukan yiriwali kama Mali kono, ani balikukan karamogow niyɔrɔ ye min ye, u ka karamogoya baara la, goferenaman fe, n'o bəna k'u ye.

Kabini balikukan daminena Mali kono, min fɔra anw balikukan karamogow ka sarako la, u ko anw be baara ke an ka dugu ye, ko sara t'anw ye, fo ka se bi ma.

Nka, ne y'a ye, lekɔlikaramogɔ dɔw, ani dɔgɔtɔrɔ dɔw be yen, u be ka baara ke u ka duguw kono, arɔndisimanw kono, ani serekiliw la, olu be sara goferenaman fe. Mun na, u m'olu sarabali to yen, k'u be baara ke u ka yɔrɔw la.

Nin yɔrɔla, danfaradonna balikukan ni kalan tɔw ce. Jamana be ka karamogow bəe sara, fo n'a kera balikukan karamogoye. Ode y'a to balikukan ma se ka don da la kosebe. Ni minisiri ye jaabi min fo nininkali ninnu na, o ka bo Kibaru kono, an k'o kalan. O be diya an ye kosebe.

Mamadu Jara
Animateri Npeseribugu,
Kolokani mara la.

Ladiyalifenw dira Belɛkɔ lekɔliso la

Karidon, desanburukalo tile 31, n'oye san 1995 kalo laban tile laban ye, Belɛkɔ lekɔliso la, min ye lekɔli «A» ye,

ladiyalifenw dira lekɔliden musomanninw ma, minnubora Joyila serekili la, an'a arɔndisimanw lekɔlisow la.

Okene kan, Kulukɔrɔkaw tun be yen. Joyila ensipēkison nemogoba n'a ka baarakela dɔw tun be kene in kan, ka fara Joyila «APE» mogow kan, ani arɔndisiman mogow, ani lekɔlikaramogow, politiki nemogow, Belɛkɔ komadan, kerecendiine mogow, Belɛkɔ laadadugutigi, ani Belɛkɔ arɔndisiman dugutigi.

Mogɔ minnu tun be kene kan, olu tun betaal mogɔ 2000, walima mogɔ 3000 la. Ladiyalifenw dira npogotiginin 80 ḡogon ma. Ko ladiyalifen ninnu dikun ye ka se ka musomannin ka kalan lataa ḡefɛ, walasa cemannin hake min be lekɔlisow kono o musomannin hake fana ka soro yen.

Nemogow ye kunnafoni caman di jama ma, fo ka musomannin ka lekɔliko nege don denfaw la. Ni lekɔli nemogow sera ka nin ḡogonna ke arɔndisimanw kono san o san, o be diya mogow ye kosebe, wa lekɔli be taa ḡejə kosebe.

Bakari Bilen Danbelé
Belɛkɔ-Gegena Joyila kafo kono.

MIIRI YE MOGɔ TAALAN YE

Kungosogow ye ḡogon wele, k'u be tɔnɔkɛ ; ko nka mogɔ kelen te fila soro a la Surukuba nana ni saba ye. U ko Surukuba ma ko mogɔ kelen te fila soro a la ; a k'ale nana ni saba ye. Surukuba k'u ma k'ale ta ye kelen ye ; ko kala filanan, k'o ye jurusara ye ; o juru be sara jɔn ye ? Ale surukuba fa n'a ba.

Ko kala sabanan, o ye jurudon ye ; k'o juru be don jɔn na ? Ale surukuba denw. Surukuba ye kala saba bəe soro nin cogo la tan.

U ye surukuba nininku kuma ninnu kɔrɔw la a ko mogɔb'i miiri kunun ni bi ani sini la. Ko miiri ye mogoya taalan ye

Yakuba Samake
Tasɔnna, Bila mara la

BUWATU KA KUMAKOLONFO

Nikumakolonfotun bējala di mogo ma, Buwatu n'a tun ka kan; k'a sababu kē, ale ni kolon tun bē si, u tun bē tile. A da waga n'a tugu bē tun ye kolon ye.

Buwatu yēre ye jōn ye ? Buwatu ye numuke dōye, a jamu ye Balo ye ; dōw k'a ma ko Solomani Bali'. A bē bō Lemana, Falo mara la, min bē Bila serekili la, Segu erezōn fe. A ka buguda sigilen bē Banuku namana ni Bolama cē la. A ni namana cē ye kilometer 6 nogon ye.

Kabini Buwatu fitinin fo ka n'a kōrō, a bē kolon fo la. A si ka kan ka ke sanji 80 ni kō ye sisān. Muso fila ni den caman b'a bolo a ka buguda la. Mōgōw y'a ka kolonfo kē dimi ye ka laban ka n'a ke yēlē ye.

Mōgōtunte bonya a ka kolonfoma ; mōgōtun te dōgoya a ka kolonfoma ; halī' a tun bē kolon f'a burankē ye ; kuma te a musow n'a denw ma, sanko mōgo were. A tun te mōgo to yen k'i ye dunān ye ; a tun te mōgo to yen k'i ye dugulen ye. Hali furu kuma foli senfe bulon kōnō, a tun bē kolon fo yen.

Buwatu ka kolonfō kibaruya sera kodiwari jamana kōnō, fan caman na, k'a sababu kē maliden minnu bē taa yen.

Ni mōgo min yen kolon fo kuma senfe, u b'a fōk'a ma se Buwatu ma folo. Mōgo caman bē kuma in fo, ka cōcō, u t'a kōrōn. Buwatu ka kuma kolon fōlen dōw file :

Ni mōgo min ye Buwatu kunben sira kan, n'o y'a nininka ko yan n'a taadugu ka jan wa, a tun b'o jaabi ko n'a tun ka jan, k'o tun bē segin wa ; walima, a tun b'a fōk'a hakili la, ko taama bē se a dugu la.

N'i ko mōgo dun, a b'a fōk'u te kun ale ka npalan ko, gōcō kama na, te a tun b'u jir'i la.

San dō, samiyē fe, kaba dō finna ka temen, sanji ma na. Dōy'a nininka

ko sanji ser'a ka buguda la wa ; a y'o iaabi ko kuruntigw nana a bila o yōrē de la sisan ; k'a musow n'a denw bē ničōn na ni kurunw ye, buguda la yen.

A ye kōlōn dōsenni damine a ka buguda la, ka kōlōn se fara ma, ji ma sōcōla ; dōy'a nininka k'a ka kōlōn ye ji sōcōwa ; a y'o jaabi k'a tun bē bōyen tuma min na, tiga tun bē ka jeni kōlōn kōnō.

Muso dōw n'a benna sira kan, olu y'a hine minē, k'u kanto ko ee ! Ba Buwatu, i sēgenna sa dē ; hali sabara t'i sen na. A y'olu jaabi k'ale ka si bēlē kōnō, k'olu ka sira t'o ye.

Ni mōgo min tun y'a nininka ko mun b'a ka nsansara kōnō, a b'i jaabi k'a ka sēnemisiwde b'a kōnō. Ninkuma kolon ninnu n'u nogonna caman.

Ode kōson, ne ko Buwatu ni kolonfo jala ka kan.

Kasumu Kulubali
Namana, Filazana Bila mara la

Poyi :

Furu ma dabo nin kama

Denfaw ko, u desera u denw na. Denbaw ko, u desera u denw na. Ni fentigi desera k'a ka fēn mara, Jōn b'o mara ?

Cēkorōba, n'i ko i danbe ka t'i la, se i denw na.

N'i ko balimaya kana tīne, i denw mara

N'i ka silamēya ye tīne ye, se i denw na.

N'i ka seli ye tīne ye, se i denw na.

N'i ka sun ye tīne ye, se i denw na.

N'i ka Alako ye tīne ye, se i denw na.

N'i ko i ka to sutura la, se i denw na.

N'aw desera k'a denw mara, jōn b'u mara ?

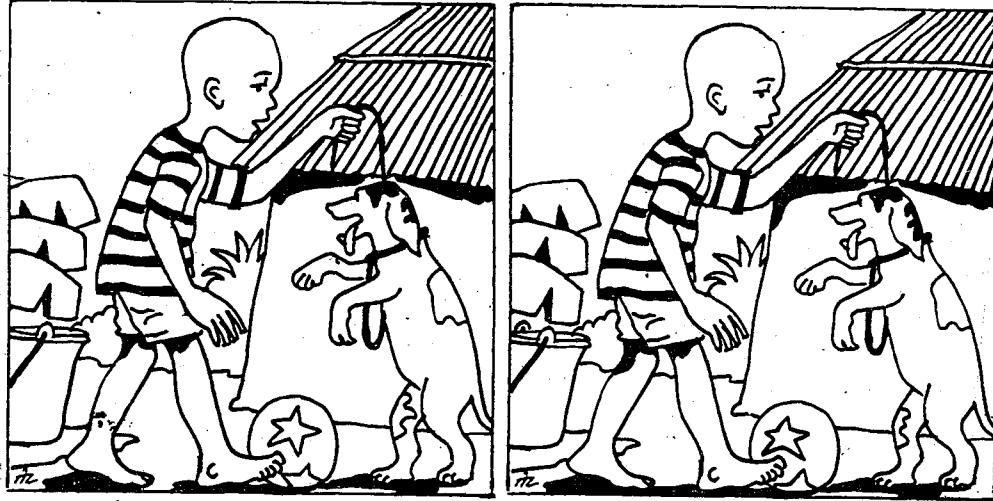
Bifuru kera : sen kelen bē faso la, Sen kelen bē cela la.

Furu ma dabo o kama.

Sheki Madu So
Animatéri, N tinēnga
Fana Kafo la.

TULON

Nin desen fila dilanbaga y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A y'olu jini.

1. - Duoloki titit dō la kelen. 2. - Nitola. 3. - Wuluden tuloi. 4. - Siyo nrif dō la kelen. 5. - ja min be cenin woro dō la kelen kān. 6. - Wuluden sen dō la kelen. 7. - bili tufa bin.
8. - Namasaun bulu dō. 9. - cenin ja. 10. - Karata ja min be kogo kān.

CRC

Weya, ntolatan nankamaden

Kabini farafinwy'a damine, k'u jeniyoro fin dije ntolatan kenew kan, sango farajela tilebin jamanaw kono, Afiriki kunnawoloko folo sababu bora maliden do la, n'o ye Salifu Keyita ye, a be fo min ma «Domengo».

«Domengo» de sugandira Afiriki ntolatannaw bee cema, san 1972, ka sanuntola d'a ma, a ka seko n'a ka donko siratige la, balontan na farafinna ni farajela nanaw kunben kenew kan. San 1992 ni san 1995 ce, sanuntola in dira farafinbalontanna caman ma. Nka, min jogon ma deli ka ke folo, o ye Zorizi Weya ta ye.

Liberiya funankenin in, Zorizi Weya, n'a b'a filanidebe la, Itali jamana ekipu do la, n'o ye «Milan A.C.» ye, ale togo ye kow ni baw ni kogojiw bee tige, bawo ladiyalifen ma da farafinna ni farajela ntolatannaw ni jogon ce, a ma min yalon, k'a ta ka bo farafinw ni farajew bee ne kan, 1995 san laban in na. Farajela jamana 50 donnekela faamuyalenbaw, balontan siratige la, olu ye kalata ke k'a jira ko san 1995 kono, Zorizi Weya jogon ma ye Afiriki ni Eropu ntolatankene si kan. U y'a jira ko a b'i n'a fo kamalen in wolola ni balon ye.

Tubabuw ka nsana do ko : «barikon lankolon de mankan ka bon». Kabini a bora a faso la, n'o ye Liberiya ye, min nagaminen don bi kosebe sokono kele fe, fanga nofe, a taar'a ka qanaya damine Faransi dugu do la, n'o ye Monako ye, ka bo yen ka t'a donko jira Pari, ekipu do la : «PS.G.» Nin bee la, antereneriw» b'u da sago f'a ma, a te sege fili ka ke mogo si la, bawo a ta b'a kono. U tun man'a korofo cogo o cogo, a b'a ta ke yelemisennin ye, ka temen. Abora don min na Pari, n'o ye Faransi jamana faabay, k'a kunda Itali jamana dugu do kan, n'o ye Milan ye, a koromatigelibagaw cayara, bawo Itali ntolatan de ka gelen ni farajela jamana tow bee ta ye. Minnu tun tigelen don Zorizi Weya la, ko Itali balon ka kalan a ma, k'a tena wo ye yen, olu ninena min ko, sagajigiba ka kunsuulu bee te siradonbaliya ye. U dalaminekala tun te dowerye ko salaya min be Weya la,

a te se ka woyo yelen Itali.

O yoro de la, an be se k'a fo ko Weya ka nankamadenya bangera Itali jamana de kono. Balontanna donneba minnu be yen, a ye gongon k'olu bee ne la. N'a ye balon nor'a sen na, u b'a gen ka dese fo jo. A b'a ntolatan jogonw negen i ko kami ; a bu ko, k'u bula.

A sen n'a kunkolo, mogo t'a don, min ka ni min ye.

An bedon min na, i ko bi Zorizi WEYA, si be san 29 na. Bere t'a jokundama je metere fila la (metere 1 ni santimetere 84) ; a girinya ye kilo 77 ye. Zorizi WEYA ye ntolatan qana ye, min kelen don k'a ka jamana ni Afiriki ni farafinw bee lajelen kunnawolo dije kono. San 1995, desanburukalo tile 25, Farajela «sanuntola» dira Weya ma, k'a jira ko 1995 san mume bee kono, Zorizi Weya jogon balontanna ma ye farajela bee kan. Farajela «sanuntola» in be di ntolatan qana bee ma, ka soro siyako fansit'ala. Omisaliy'adiliye Mozambikika do ma, ninan y'a san 30 ye (san 1965), n'o togo ko Ezobiyo Da Siliwa; o fana ye Farafin ye, i n'a fo Weya.

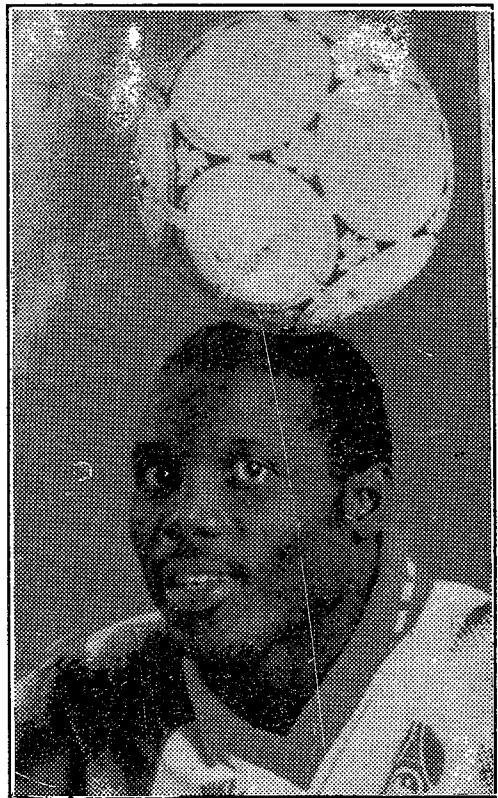
Kabini Zorizi Weya donna nakamandenw cema, a ye Afiriki «sanuntola» soro sine fila (san 1989 nisan 1994); Afiriki balontan konenabo jekulu «CAF», o togo ladiyalifen fana dira Weya ma san 1995 temenneninna. Ntolatan kunnafoniseben fila fana ye sanujala d'a ma san 1995 kelen in kono.

I n'a fo, a jiral'aw la sanfe cogo min na, ntolatan kunnafonidila faamuyal'enba 50 minnu ye Farajela «sanuntola» di Weya ma, u y'a d'a ma a seko n'a donko n'a ka qanaya de kama, n'o te, a be ton min na, o ka se soro te.

N'an ye Weya temennen sira laje, an b'a ye ko Liberiya funankenin in y'a yere jira ntola kanubagaw la Yawunde dugu de folo kono, n'o ye Kameruni jamana faaba ye. A tun be ntolatan ton min na yen, o ye «toneri» ye.

San 1995 kono, Weya ye dakabana bi minnu don farajela ekipubaw la, o de y'a togo bo dije tonkun naani bee la.

Nin bee la Zorizi Weya ma nine a faso ko, a ma fili a yere ma. A y'a seko damajira bee ke Liberiya ntolatan jekulu ye, ka

wari ni ntolatan minenw d'u ma; ka tila ka balon tan u fe, fo k'u lase «Afiriki di Sidi» kunbenw kene kan.

Weya kantolatankerasababu ye mogow k'u kofile Liberiya la doonin, bawo nakanta ni jahadi kele min be yen bi, fanga nofe, o be somogo sama bo. Weya sago ye, a Faso ka netaa ka sabati ka balawu ni geregere dabila; a sago ye Liberiakaw bee ka se k'ale ladege, k'u joyoro fa u ka don o don kewalew bee la.

Basiriki Ture

**"AMAP" kuntigi
Gawusu DARABO
Mali kanw kunnafonisebenw
baarada kuntigi
Danzo Samake
Kibaru**
BP : 24 Telefon: 22-21-04
Kibaru Bugufiye Bozola
Bamako - Mali
Dilanbagaw ni sebenbagaw kuntigi
Basiriki Ture
Sebenbagaw kuntigi
Baadama Dukure
Labugunyoro kibaru gafedilan baarada
Bolen Hake 16 000